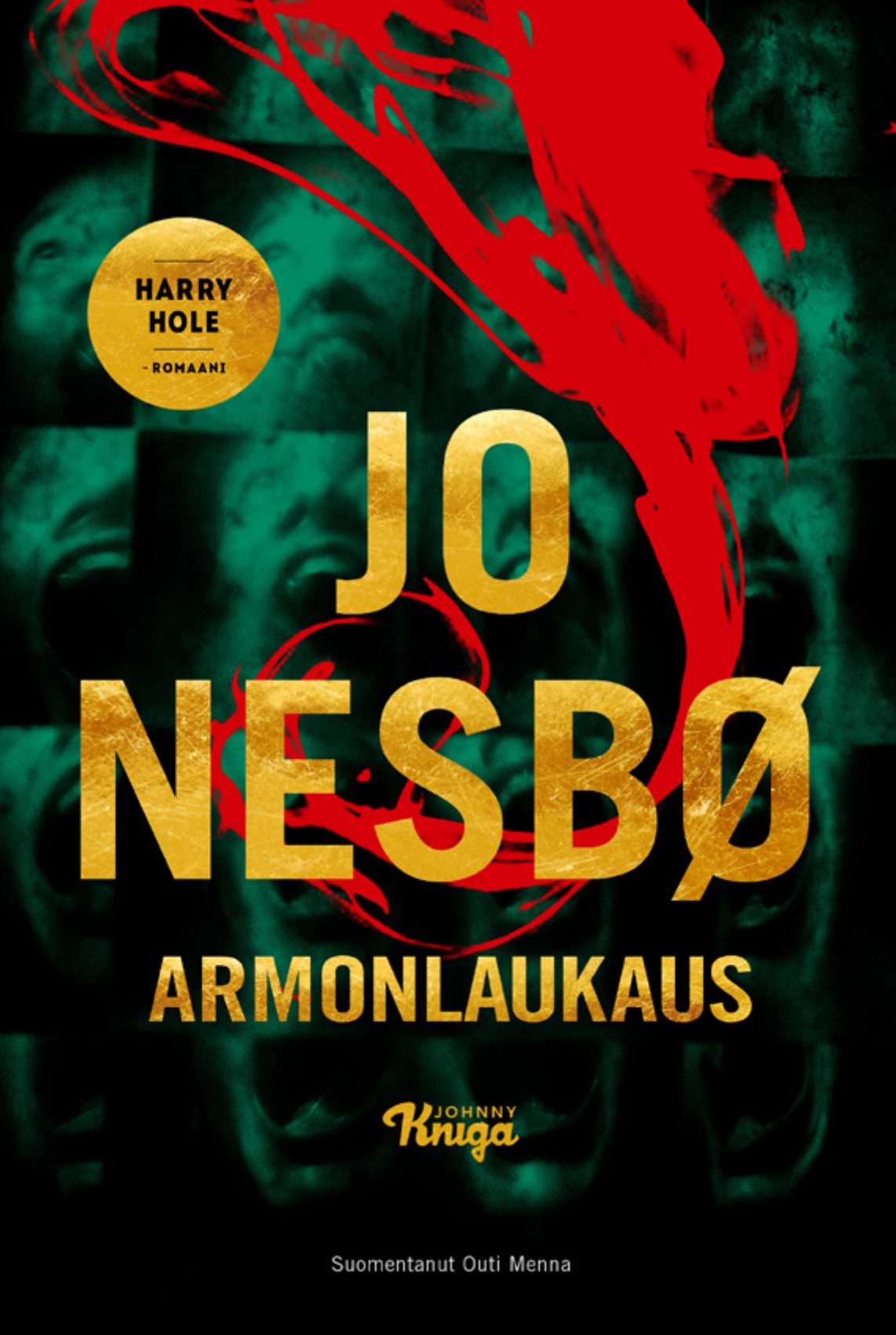
HARRY HOLE
- ROMAANI
JO NESBØ
ARMONLAUKAUS
JOHNNY Kniga
Suomentanut Outi Menna

Jo Nesbø

ARMONLAUKAUS

HARRY HOLE 14

SUOMENTANUT OUTI MENNA

JOHNNY Kniga
HELSINKI

HARRY HOLE -SARJA

Lepakkomies (1997, suom. 2001)
Torakat (1998, suom. 2009)
Punarinta (2000, suom. 2005)
Suruton (2002, suom. 2005)
Veritimantit (2003, suom. 2006)
Pelastaja (2005, suom. 2007)
Lumiukko (2007, suom. 2008)
Panssarisydän (2009, suom. 2010)
Aave (2011, suom. 2012)
Poliisi (2013, suom. 2013)
Jano (2017, suom. 2017)
Veitsi (2019, suom. 2019)
Verikuu (2022, suom. 2022)
Armonlaukaus (2026, suom. 2026)

Erikoislaitoksen ensimmäinen painos

Copyright © Jo Nesbø 2026
Norjankielinen alkuteos: Nådeskudd
H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard), Oslo, 2026
Published by agreement with Salomonsson Agency
Suomenkielisen laitoksen © Outi Menna ja Johnny Kniga 2026

Johnny Kniga
An imprint of Werner Söderström Ltd
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN: 978-952-362-426-9
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@kniga.fi

1

AVOIMESTA PARVEKKEENOVESTA kuului sisällä asunnossa soiva äärettömän hidas ja kaunis kappale. Elvis Costellon »Shipbuilding».

Oli kaksi minuuttia puoleenyöhön.

Harry katsoi omaa kaupunkiaan.

Osloa.

Se levittäytyi hänen alapuolellaan kuin ylösalaisin käännetty tähtitaivas.

Hän tähyili sinne kuluneiden Dr. Martensien kärkien välistä kapean betonikaiteen päältä. Seitsemäntoista kerrosta alempana harmaanhohtava lumihanki peitti Akerselvalle viettävän rinteen. Sannerbrualla ei liikkunut lainkaan kävelijöitä, ja autojakin vain harvakseltaan. Kukaan ei näkisi hänen putoavan. Ihmiset istuivat lämpimissä taloissa katse suunnattuna jonnekin muualle. Eteenpäin.

He laskivat sekunteja, jotta pääsisivät aloittamaan uuden vuoden räiskyvän paukkeen säestyksellä.

Harry laski sekunteja, jotta saisi päättää vanhan vuoden ja menneen elämänsä vaimeaan läsähdykseen. Hänen katseensa suuntautui taaksepäin.

Kuluneen päivän hän oli käyttänyt siihen, että hän oli tehnyt inventaarion.

Hän oli päälle viisikymppinen työtön poliisi ja alkoholisti. Hänellä oli omallatunnollaan viisi henkirikosta, joista kolme kalvoi hänen mieltään yhä edelleen. Hänellä oli yksi ystävä, johon hän tiesi

voivansa luottaa ja joka myös oli alkoholisti. Hänellä oli yksi aikuinen poikapuoli, jota hän ei halunnut vaivata, sekä yksi biologinen poika kollegansa vaimon kanssa.

Kaiken tämän hän olisi kestänyt.

Mutta sitten oli vielä Rakel. Nainen, jota hän rakasti enemmän kuin vihasi itseään.

Rakelin kuolemasta oli nyt reilut kaksi vuotta.

Kaksi vuotta hän oli jatkanut elämäänsä elävältä haudattuna, vaikka olisi voinut olla kuollut ja vapaa.

Hän oli yrittänyt ryypätä itsensä hengiltä mutta epäonnistunut. Siinäkin.

Se voisi tietenkin olla hänen uudenvuodenlupauksensa, mutta tämä oli helpompi tapa. Nopeampi.

Tuulenpuuska tarttui häneen, ja välttyäkseen putoamasta sodanjälkeisille kerrostaloille tyypilliselle kenkälaatikon kokoiselle parvekkeelleen hän nojautui eteenpäin.

Samassa tuuli tyyntyi, ja hän vaihtoi kiireesti painopistettä ja nojasi taaksepäin.

Kun asento oli taas vakaa, hän manasi pettyneenä turhaa eloonjäämisvaistoaan, joka edelleenkin kyti vanhassa ruumiissa. Sydän pamppaili villisti aivan kuin se olisi halunnut hypätä pois rinnasta, pois hullun miehen luota. Harry veti henkeä.

»…diving for dear life», Elvis Costello lauloi.

Niin.

Harry nosti toisen maihinnousukenkänsä parvekkeenkaiteelta. Muutti mielensä ja laski jalan takaisin. Se tulisi nimittäin ihan kohta. Chet Bakerin toinen, pitkä trumpettisoolo.

Harry pani silmät kiinni. Odotti hetken. Ensin musiikki. Sitten pimeys ja vapaus.

Vinyylilevy rätisi vaimeasti sisällä hänen pienessä asunnossaan. Sitten Chet Baker aloitti soolon, joka oli aikoinaan herkistänyt Rakelin kyyneliin.

Soolo oli nöyrä. Se alkoi lähes anteeksipyytävästi. Kunnes lopulta täytti kuulijan koko tunnetilan.

Baker oli ollut heroiiniriippuvainen narkkari, kun Costello oli kuullut jazztrumpetistin esiintyvän lontoolaisella klubilla vuonna -83 ja pyytänyt häntä soittamaan levyllään. Øysteinin mukaan kyseinen kappale oli viimeinen, jonka Chet Baker oli levyttänyt ennen kuin hänet löydettiin kuolleena amsterdamilaiselta kadulta – hän oli pudonnut hotellin ikkunasta ja menehtynyt 58-vuotiaana.

Hetken päästä soolo olisi ohi.

Harry valmistautui ottamaan viimeisen askeleen tyhjyyteen vailla kipua ja tuskaa.

Silloin trumpettisoolon keskeytti toinen musiikki.

Los Lobos. »Will The Wolf Survive». Kitarariffi, joka kuulosti tanssibändiltä. Ja sehän Los Lobos oikeastaan olikin: hyvä tanssibändi.

Harry avasi silmänsä, otti puhelimen taskustaan ja vilkaisi nimen näytöstä.

Hän kiroili, laskeutui alas parvekkeenkaiteelta ja painoi vihreää luuria.

»Kerro.»

»Halusin vain toivottaa hyvää uutta vuotta», sanoi Oleg, hänen poikapuolensa. »Mikä meininki?»

»Skaalalla yhdeksästä kymmeneen…», Harry sanoi.

»Yhdeksän», Oleg täydensi.

Uusi vuosi, joka alkaa kahden tunnin kuluttua, levittäytyy tyhjänä arkkina silmieni edessä.

Ja kertoja olen minä.

Tosin vielä ei ole olemassa mitään tarinaa. Päätös on tehtävä seuraavien sekuntien aikana ennen kuin sisäinen sormeni painaa näppäintä, joka painuu värinauhaa vasten ja piirtää paperille ensimmäisen, peruuttamattoman kirjaimen.

Vielä nyt minkään siitä, mitä olen suunnitellut, ei tarvitse tapahtua.

Olen kertoja, mutta en tiedä mikä minua ajaa eteenpäin. Voin toki muodostaa erilaisia oletuksia perustuen muiden taiteilijoiden ajatuksiin työnsä tarkoituksesta. Ne, jotka eivät kaunistele motiivejaan, kuulostavat rehellisemmiltä, mutta jos he ovat niin kuin minä, eivät hekään oikeasti tiedä. Lähimmäs totuutta pääsen siteeraamalla Lutherin vastausta Walter Hillin Soturit*-nimisessä mestariteoksessa vuodelta 1979, kun häneltä kysytään, miksi hän tappaa. »No reason, I just like doing things like that.»*

Sen tiedän, että aion tällä kertaa saada aikaan taideteoksen, jota kukaan ei voi sivuuttaa. Tällä kertaa se tulee olemaan minun, vain minun.

Arkki on yhä tyhjä. Voin edelleen pyörtää päätökseni. Antaa uuden vuoden käynnistyä kaikkien edellisten tavoin tylsänä ja turvallisena.

Tai sitten voin kirjoittaa tämän elokuvan. Kuvata ja ohjata sen. Näytellä siinä. Ja lopuksi leikata sen juuri sellaiseksi kuin itse haluan. Olen ajatellut antaa sille nimeksi vain Elokuva*. Sillä se jää viimeiseksi saavutukseksi, joka määrittelee minut jälkipolville.*

Hengitän syvään.

Sitten painan mielessäni ensimmäistä kirjainta. Se on F.

2

FELICIA IHAILI FILMITÄHDENHYMYÄÄN isolla ruudulla. Verenpunaisten huulten kehystämää valkoista, tasaista hammasrivistöä. Juuri hymyn ansiosta hänestä oli tullut tähti. Sekä tietysti silmien. Smaragdinvihreiden silmien, kuten eräs ohjaaja oli todennut imartelevasti saadakseen hänet mukaan elokuvaansa.

Yhä edelleen, varsinkin näin hienossa valaistuksessa, hänen kasvonsa olivat kauniit.

Valo sammui. Se oli tullut etuajassa ammutusta ilotulitusraketista, joka oli hetkeksi tehnyt taivaasta häikäisevän. Samaan kuvaan tiivistyi myös hänen elämänsä.

Hän käänsi katseensa pois toimistorakennuksen pimeästä ikkunasta heijastuvasta peilikuvastaan ja tömisteli jalkakäytävällä yrittäen turhaan pitää itsensä lämpimänä. Kello oli kahdeksan, ja lämpömittari näytti miinus kahtatoista. Se tuntui miinus kahdeltakymmeneltä, kun seisoi Oslon Kvadraturenin viimeisellä huorakadulla ja tuuli puhalsi kylmästi yhä sulana olevalta vuonolta päin.

Huoria oli tänä iltana liikkeellä vain muutama. Ja parittajia ei näkynyt mailla halmeilla, tietenkään, he olivat kaikki missä lie uudenvuodenjuhlissa valmiina nappaamaan samppanjapullon jäistä. Felicialla itsellään ei ollut koskaan ollut parittajaa. Tai manageria. Ylipäätään häntä inhotti ajatus siitä, että hän olisi joutunut tottelemaan pomon käskyjä.

Hänen ainoa pomonsa oli ollut heroiini.

Ja hän vihasi sitäkin. Katsoessaan ikkunasta peilikuvaansa hän oli nähnyt hymyn ja silmien lisäksi sen, että korkeat poskipäät, jotka olivat aiemmin korostaneet hänen kauneuttaan, korostivat nykyään ainoastaan sitä, kuinka sairaalloisen laiha hän oli.

Paradoksaalisesti ainoaan lahjaan, jonka hän oli syntymässään saanut – kykyyn vetää magneetin lailla puoleensa niin miesten kuin naistenkin katseita – oli alusta saakka yhdistynyt vaistomainen vastenmielisyys katsottuna olemista kohtaan. Vaikka hän oli jo vuosia työskennellyt prostituoituna, hän piti aina yllään mahdollisimman paljon vaatteita ja vaati, ettei valoja pantu päälle. Ei siksi, että hän olisi nolostellut tai hävennyt itseään, herran tähden, hänhän oli ollut harvinaislaatuinen kaunotar. Vaan katseen takia. Katseen, jonka piti saada ulottua kaikkialle ja hallita pomon lailla. Koska siitä hänelle maksettiin. Joko leffalippujen muodossa tai hintana suihinotosta tai panosta. Hän voisi luonnollisesti väittää, että juuri siitä kaikki oli alun perin lähtenytkin: Pienistä annoksista, jotka olivat poistaneet pahimman inhontunteen hetkellä, jolloin kuvauspäällikkö oli huutanut »käy» ja kamera oli alkanut pyöriä. Annoksista, jotka olivat muuttuneet aina vain suuremmiksi, myös silloin kun kamerat eivät pyörineet. Joiden ottamista hän oli jatkanut, kun hädin tuskin vauhtiin päässyt filmitähdenura olikin tyssännyt ja hän oli nuorena naisenalkuna rahoittanut seuraavan piikkinsä uudenlaisella eroottisella roolilla.

Felicia vilkaisi taas kelloa. Kymmentä yli kahdeksan. Helkkari, että osasi olla kylmä. Ja yhä kylmenevää oli luvassa. Felicialla oli nimittäin yksi uudenvuodenlupaus: lopettaa heroiininkäyttö. *Cold turkey* -tyylillä. Hän oli onnistunut siinä aiemminkin, mutta siitä huolimatta ajatus hirvitti. Ilmaus *cold turkey* viittasi siihen, kuinka iho meni vieroitusoireissa puistatuksista kananlihalle. Mutta juuri nyt olo ei olisi voinut olla paljon pahempi, sillä hän paleli luitaan ja ytimiään myöten. Niinpä hän oli luvannut itselleen vielä viimeisen piikin ennen puoltayötä. Hän lipuisi uuteen vuoteen pää korkealla pilvissä, ja sitten ei enää ikinä.

Hän näki mustan auton matelevan yksisuuntaista katua alaspäin kuin aamiaisbuffetia kiertävä nälkäinen hotelliasiakas. Täällä valikoima tosin oli huononlainen, paitsi jos mieltymykset sattuivat olemaan outoja, ja sellaiset asiakkaat hän mieluiten jätti väliin. Koska hän oli viimeisenä rivissä – alimpana ruokalistalla – asiakas olisi toivottavasti häneen saakka päästyään ehtinyt laskea rimaansa niin, että hän vaikuttaisi tarpeeksi viehättävältä. Lisäbonuksena kadun alapäässä ei ollut valvontakameroita, mikäli asiakkaalla sattuisi olemaan maine, jota suojella.

Auto lähestyi. Felicia näki ratin takana istuvan miehen nojautuvan eteenpäin ja katsovan häntä, kun hän ojensi laihan reitensä esiin tekoturkin helman alta, työnsi rintojaan eteenpäin, imi laihoja poskiaan sisään ja iski pöytään valttikorttinsa. Filmitähdenhymyn. Mutta auto vain mateli ohi. Hän kääntyi ja näki auton kääntyvän risteyksestä oikealle. Todennäköisesti se tarkoitti, että mies palaisi takaisin.

Veikkaus osui oikeaan.

Kaksi minuuttia myöhemmin hän näki saman mustan auton ajavan jälleen katua alaspäin. Hieman vauhdikkaammin, mikä tarkoitti, että tiedustelu oli suoritettu ja päätös tehty.

Auto pysähtyi Felician kohdalle jalkakäytävän reunaan, ja ikkuna avautui. Felicia kumartui katsomaan autoon. Tuoksu oli puhdas. Hän tarkisti nopeasti, ettei takapenkillä istunut ketään.

Mies oli laskenut aurinkolipan varjostamaan kasvojaan kirkkaalta katuvalaistukselta.

»Hei», hän sanoi. »Paljonko veloitat panosta?»

»Tonni kaksisataa.»

Ukrainalaisten pyörittämässä ilotalossa vähän matkan päässä hinta oli kaksi tonnia, mutta siihen sisältyivät sänky ja huone talon puolesta.

»Hyppää kyytiin.»

»Käteisellä.»

»Asia selvä», mies sanoi ja nojautui avaamaan oven. Felicia oli saanut turpaansa hulluilta, jotka kiihottuivat väkivallasta, ja osasi

lukea merkkejä. Pahoinpitelijät paljastuivat usein nopeasti pienistä yksityiskohdista. Mutta eivät aina. Ja vaarallisimpia olivat toki aina ne, jotka osasivat piilottaa taipumuksensa.

He pysähtyivät punaisiin valoihin. Taustapeilistä riippui lentokoneen pienoismalli.

»Minulla on yksi paikka viiden minuutin päässä», mies sanoi.

»Tonni kaksisataa on pano autossa», Felicia sanoi. »Jos mennään jonnekin sisään, hinta on tonni viisisataa. Tonni kahdeksansataa ilman paluukyytiä.»

»Hansikaslokerossa on kaksi tonnia», mies sanoi.

Felicia avasi hansikaslokeron ja sujautti Sigrid Undsetin muotokuvalla varustetut neljä seteliä takintaskuunsa.

Hän vilkaisi miestä. Aurinkolipan varjostamissa piirteissä oli jotain hämärästi tuttua. Ehkä tyyppi oli ollut hänen vakiopanonsa joskus, vaikea sanoa, heroiini oli pyyhkinyt kokonaisia kappaleita hänen muististaan. Ehkä hän oli nähnyt miehen tv:ssä? Kun häneltä itseltään oli kysytty »Ollaanko me nähty jossain?» hän oli vuosikaudet vastannut »Tuskin» selittämättä, että kysyjä todennäköisesti muisti hänet nuorempana versiona elokuvasta *Saarnaaja*.

Radiossa soi NRK:n klassinen mutta niin hiljaisella, että musiikki erottui juuri ja juuri lämmityslaitteen hurinalta. Äkillinen lämpötilanvaihdos sai veren tykyttämään tuskaisasti sormenpäissä lohkeilleiden kynsien alla. Hän odotti himoiten hetkeä, jolloin pääsisi tökkäämään uudenvuodenpiikin käsivarteensa ja päättämään tämän paskavuoden – toivon mukaan niitä ei ollut jäljellä enää kovin monta.

Kun he olivat istuneet viisi minuuttia mitään puhumatta, mies pysäytti auton ratapihan ja Middelalderparkenin väliin pinottujen työmaaparakkien edustalle. Kaikki parakit olivat pimeinä, sillä rakennustyömaa oli ymmärrettävästi suljettu joululoman ajaksi. Mies ei hänestä vaikuttanut tyypilliseltä urakoiden perässä matkustavalta raksatyöntekijältä – norjankielisissä sanoissa ei erottunut ulkomaista korostusta, minkä lisäksi miehellä oli auto sekä tyylikäs, harmaa villakangastakki.

Mies käveli kovaksi tallattua hankea pitkin yhdelle parakille, avasi oven, joka ilmeisesti ei ollut lukossa, ja piti sitä auki Felicialle.

Felicia seisahtui ovensuuhun tekemään rutiininomaisen tilannearvion. Epäluuloa ei herättänyt työmaaparakki sinänsä; hän oli ennenkin hoitanut keikkoja parakeissa ja viihdyttänyt yksinäisiä miehiä, joiden kotimaassa suhtautuminen kaupalliseen seksiin oli hieman toisenlaista. Kaikki oli aina sujunut hyvin. Ongelmana oli harmaatakkinen mies, joka ei tuntunut sopivan tänne.

Mies kurotti kätensä oviaukosta ja napsautti katkaisinta, ja yhtäkkiä sellimäinen tila kylpi kirkkaassa valossa, joka toi mieleen elokuvakohtauksen kuvauspaikan.

Felicia tunnisti jalustoilla seisovat Fresnel-lamput, jotka valaisivat harmaita seiniä, kerrospunkkaa ja keittiönurkkauksen edustalla olevaa pöytää. Kolmannella jalustalla oli pieni kamera, jonka hän myös arveli tunnistavansa.

»Minua ei saa kuvata», hän sanoi.

»Haluan vain nähdä», mies vastasi. »Haluan nähdä kaiken.»

Feliciaa alkoi yököttää.

»Sori, mutta en tee sellaisia juttuja.»

»Teet kyllä. Paljonko veloitat?»

Felicia katsoi miestä tutkivasti. Äänessäkin oli jotain tuttua. No, niin tai näin, alitajunta ei yhdistänyt ääntä tai kasvoja väkivaltaisiin kokemuksiin. Ja maksettuaan viimeisen heroiinisatsin hän oli tällä hetkellä rahaton. Totaalisen peeaa. Oksettava tunne oli noussut kurkkuun ja sai hänen äänensä kuulostamaan kireältä ja käheältä, kun hän vastasi:

»Kolme tonnia lisää.»

Summa tuli automaattisesti, ehkä siksi että se oli ollut näyttelijän päiväpalkka silloin, kun *Saarnaajaa* aikoinaan kuvattiin.

Mies kaivoi esiin lompakkonsa, veti sieltä kolme seteliä ja ojensi ne hänelle.

Hän otti rahat ja astui sisään.

Pöydältä hänen silmiinsä osui esine, joka näytti kakkumuotilta.

»Leivotko sinä täällä?»

Mies naurahti. »Se on miekkailukypärä, haluan että panet sen päähäsi.»

Felicia ei kysellyt. Varmaan jokin nuoruusajan trauma, miekkailua harrastava tyttö, jota mies ei ollut onnistunut viettelemään, sellaisesta monet usein kiihottuivat. Joka tapauksessa parakissa oli mukavan lämmin.

Hän avasi tekoturkkinsa, ripusti sen tuolin selkänojalle ja katsoi kysyvästi miestä, joka nyökkäsi ennen kuin hän veti villapaidan päänsä yli. Kun hän oli valmis, mies odotti jo miekkailukypärä kädessään.

»Voin auttaa sinua», mies sanoi – lause, jota hän ei ollut kuullut keneltäkään vuosikausiin. Hän taivutti päätään, ja mies asetteli kypärän paikoilleen. Siinä oli kaulus selvästikin suojaamassa kaulaa, kun taas niskapuoli oli avoin lukuun ottamatta takaraivon korkeudella olevaa tarranauhaa, jolla kypärä kiinnitettiin.

»Kiristän vielä vähän», mies sanoi ja siirtyi hänen selkänsä taakse.

Kasvoja peittävästä tiheästä silmikosta huolimatta hän näki hyvin eteensä.

Hän näki, että pöydällä oli ruuvimeisselin kokoinen mikroporakone, jonka pitkä terä lävisti puupalikan. Sen tyyppisiä työkaluja raksamiehillä kaiketi lojui usein esillä.

Porakoneen vieressä oli huuliharpputelineeltä näyttävä hökötin sekä matkapuhelin ja rulla mustaa teippiä. Teipistä hän ei pitänyt. Hän odotti, että pään takana oleva tarranauha kiristyisi, mutta sen sijaan hän kuuli kilahduksen, tunsi kylmän metallin rannettaan vasten ja nykäyksen toisessa ranteessaan ja kuuli uuden kilahduksen. Käsiraudat. Hitto. Jos mies haaveili rajuista leikeistä, häneltä olisi voinut kysyä etukäteen, mikä hänelle sopi ja mikä ei.

Mies käänsi Felician ympäri ja talutti hänet pöydän viereen. Hän menetti hetkeksi tasapainonsa, mutta mies nappasi hänet kiinni

ja istutti tuolille. Mies piteli häntä paikallaan, ja hän kuuli ritisevää ääntä miehen vetäessä teippiä rullasta.

Häntä oli alkanut pelottaa. Tämä ei vaikuttanut enää miltään tavalliselta pervotouhulta. Sydän hakkasi rinnassa ja hän ikävöi kotiin.

»Mitä helvettiä sinä puuhaat?» hän kysyi maskin läpi. Mies ei vastannut, kiersi vain tuolin toiselle puolelle, ja lisääntyvä paine rintakehässä, selässä ja käsivarsissa kertoi, että häntä teipattiin kiinni tuoliin.

Hän yritti potkia, kun mies tarttui häntä jaloista. Jos hänellä olisi ollut yhä lihaksia kehossaan, hän olisi ehkä pystynyt taistelemaan vastaan, mutta nilkat oli teipattu muutamassa sekunnissa kiinni tuolinjalkoihin. Ainoa ruumiinosa, jota hän saattoi liikuttaa, oli pää.

Hän huusi. Sielunsa silmin hän näki ympärillä olevat pimeät parakit. Hän karjui niin kovaa kuin kurkusta lähti.

»Huuda vain», mies sanoi. »Mutta säästä voimiasi vähän.»

Mies repi rullasta yhä lisää teippiä ja teippasi puhelimen kypärän silmikkoon peittämään osan näkymästä. Huuliharpputelineen mies teippasi kypärän kiinteisiin reunoihin puhelimen alapuolelle. Sitten hän kiinnitti puupalikan telineeseen siten, että mikroporakoneen terä osoitti silmikkoa kohti.

Mies napautti puhelinta, ja näyttöön syttyvä valo sokaisi Felician hetkeksi. Siristeltyään silmiään tovin hän näki puhelimen ruudulla omat kasvonsa *ELK:ssa* – erikoislähikuvassa.

»Mitä sinä haluat?» hän huusi.

»Samaa kuin sinäkin», mies vastasi hitaasti ja hiljaisella äänellä. »Piikittää.»

Mies hymähti. Samassa Felicia muisti hänet. Tietenkin. Mutta siitä oli niin monta vuotta, ja mies oli muuttunut tosi paljon.

»Kun porakone on käynnistetty, kaikki tapahtuu itsestään», mies sanoi. »Jos en tee mitään, terä porautuu puupalikan läpi. Se on kaksikymmentä senttimetriä pitkä, joten upottuaan läpi palikasta se jatkaa

matkaa sinun kallosi sisään. Ymmärrätkö? On tärkeää, että ymmärrät. Ymmärrätkö?»

Felicia räpäytti silmiään. »Se olet sinä», hän kuiskasi. »Sinähän…»

»Turpa kiinni!» mies karjui äkisti raivostuneena. »Nyökkää vain, jos ymmärrät.»

Felicia avasi ja sulki suunsa. Sitten hän nyökkäsi. Alistui. Kuten miehet olivat aina saaneet hänet tekemään, kaikki ne, joihin hän oli pettämättömän huonolla maullaan elämänsä aikana ihastunut.

»Kiitos», mies sanoi. »Valmista? Sinä kun tiedät elokuvista jonkin verran, niin muistatko kuka keksi *Kärpäsen* iskulauseen 'Be afraid, be very afraid'? Ai etkö? Mel Brooks. Hassua, että se oli juuri koomikko, eikö vain? Iskulause muistui mieleeni kypärästä, joka saa sinut näyttämään vähän kärpäseltä. Eli ohjeistukseni on tämä: pelkää. Jos voisit olla niin ystävällinen…»

Mies painoi puhelimen kyljessä olevaa nappia. Kameraan syttyi punainen valo, ja laskuri lähti käyntiin. Sen jälkeen mies käynnisti porakoneen, jonka kimeä särinä vihloi tärykalvoja.

Felicia näki kalvenneet kasvonsa, avonaisen suunsa ja suuriksi rävähtäneet silmänsä.

Hänestä ei tuntunut kuin hän olisi tuijottanut peiliin vaan pikemminkin kuin hän olisi katsonut kauhuelokuvassa esiintyvää näyttelijää. Oliko tämä kaikki vain pahaa unta? Vilkaistessaan puhelimen reunan yli hän näki, miten mies tuijotti tiiviisti kameran etsimeen. Kun hän katsoi taas suoraan eteenpäin, hän erotti liikettä puhelimen alapuolella. Pora. Poranterä lähestyi hänen kasvojaan suun korkeudelta kuin etanan tuntosarvi.

Sillä hetkellä Felicia tiesi, ettei hän nähnyt unta. Hän kuolisi. Yhtäkkiä hän oli siitä täysin varma. Sillä hän muisti, mitä kuvaussihteeri oli kuiskannut hänelle, kun hän oli ollut ensimmäistä kertaa mukana isossa elokuvatuotannossa: »Muista, että jokainen täällä, joka ikinen, haaveilee siitä, että saisi olla ohjaaja.»

»Miksi?» hän huusi itkun ja pakokauhun sekaisella äänellä. »Minkä takia sinä teet näin?»

Mies ei vastannut, mutta hänen huulillaan karehti vieno hymy. Hän oli tyytyväinen näkemäänsä, siihen miten Felicia työskenteli kameran edessä.

Felicia viskoi päätään oikealle, vasemmalle, taaksepäin ja eteenpäin huutaen samalla taukoamatta. Mutta porakone ja puhelin oli kiinnitetty kypärään liian tukevasti. Hän tunsi terän hipovan alahuultaan.

Hän lopetti huutamisen ja puri hampaat yhteen. Ei hän oikeasti halunnut elämänsä päättyvän vielä, vaikka kulunut vuosi ei ollutkaan tarjonnut aihetta juhlaan. Hän halusi lisää elinvuosia. Lisää paskavuosia. Hän halusi nähdä raketit, hitto soikoon. Mutta kun hän tunsi pyörivän poranterän raapivan hammaskiillettä, tärinän säteilevän kalloon saakka ja kärventyvän luun hajun pistelevän sieraimissaan, hän tiesi, että hän oli menettänyt ainoan asian, joka hänellä oli yhä jäljellä – filmitähdenhymyn – ja että terä osuisi ihan kohta hermoon.

Hän katsoi puhelimen näyttöruutua ja näki omien kyyneltensä vierivän poskilla ja jättävän raitoja puuteroituun, ryppyiseen ihoon.

Silloin aikoinaan heillä oli ollut Pinewood-bunkkerin leffaporukan kesken oma sanansa viimeisen päivän viimeiselle otolle, jonka jälkeen näyttelijä sai pakolliset aplodit tuotantoryhmältä, pakkasi tavaransa ja lähti kotiin.

He kutsuivat sitä armonlaukaukseksi.

3

OLEG FAUKE ASETTUI SEISOMAAN valkoisiin pukeutuneen teknisen rikostutkijan taakse ja katsoi lattialla makaavaa vainajaa.

»No?» Oleg sanoi.

»Uusi vuosi otti niin sanotusti varaslähdön», Roar Midtstuen vastasi katsettaan nostamatta.

Oleg nyökkäsi, kello oli kuusi aamulla. Hän kuuli vaimean pamauksen ja vilkaisi ikkunasta ulos. Yksinäinen juhlista myöhästynyt ilotulitusraketti oli juuri räjähtänyt taivaalla Ekebergåsenin yllä. Kimmeltävä valosade varisi kohti pimeitä taloja, joiden nukkuvat asukkaat ennen pitkää päivän valjettua heräisivät seuraamaan Wienin filharmonikkojen uudenvuodenkonserttia ja Garmisch-Partenkirchenin mäkihypyn maailmancup-kilpailua, jossa ainoastaan kolme norjalaista oli selviytynyt karsintakierrokselta itse kisaan. Olegilla oli ollut sama suunnitelma siinä vaiheessa, kun he olivat Helgan kanssa nukuttaneet lapsiaan, jotka olivat ensimmäistä kertaa saaneet valvoa puoleenyöhön asti.

»Olet ihan kuin isäpuolesi», Midtstuen sanoi ja otti kuvan vainajasta.

»Miten niin?»

»Pakko päästä rikospaikalle saman tien.»

Oleg kohautti harteitaan. Työ henkirikososastolla ei ollut sellaista kuin elokuvien perusteella voisi kuvitella esimerkiksi siltä osin, että taktiset rikostutkijat eivät sännänneet rikospaikalle välittömästi sen jälkeen, kun poliisi oli saanut tiedon rikoksesta. Joskus he eivät

käyneet rikospaikalla ensinkään vaan tyytyivät valokuviin ja piirustuksiin. Mutta Harry oli toista maata. Harry halusi nähdä, hän oli selittänyt Olegille. Haistaa. Kuunnella. Aistia tunnelmaa, joka seinistä huokui aina silloin tällöin.

Kun Oleg oli aloittanut työt rikostutkijana, hän oli valmistautunut siihen, että häntä verrattaisiin hänen isäpuoleensa. Harryhan oli kaikesta huolimatta legenda. Ja tietyssä mielessä ehkä myös aave. Mutta Oleg ei ollut saapunut rikospaikalle siksi, että halusi täyttää isäpuolensa saappaat. Hän ei vain nähnyt syytä olla kokeilematta toimiviksi osoittautuneita menetelmiä.

Hän katseli ympärilleen. Haisteli. Kuunteli. Sulki silmänsä ja yritti aistia tunnelmaa. Mutta ajatukset harhautuivat automaattisesti toiseen suuntaan, sinne minne ei olisi saanut. Hän kirosi mielessään ja avasi silmänsä. Yritti keskittyä.

Ellei laskettu ovea, joka oli ilmeisesti murrettu auki sorkkaraudalla tai jollain vastaavalla, asunnossa ei näkynyt jälkiä kamppailusta tai pakenemisyrityksistä. Kuollut mies makasi paksulla matolla kirjoituspöydän ja kirjahyllyn välissä. Ampumahaavoja oli kaksi, yksi otsassa ja yksi rinnassa, ja suurin osa verestä oli imeytynyt mattoon. Pikkutakki riippui tuolin selkänojalla kirjoituspöydän takana. Vaikutti siltä kuin surmaaja olisi yrittänyt tieten tahtoen toimia mahdollisimman siististi ja sotkua jättämättä.

»Onko mahdollista surma-asetta löydetty?»

»Ei.»

»Saanko katsella ympärilleni?»

»Pysyttele seinien lähellä äläkä koske mihinkään.»

Oleg huokaisi ja nyökkäsi kohti lateksiin verhottuja käsiään, joita hän piti tarkoituksella rentoina, jotta ei vahingossa räpläisi mitään, esimerkiksi raapisi poskeaan ja levittäisi omaa dna:taan koskettamalla heti perään jotakin rikospaikalla olevaa esinettä.

»Niin, niin», tekninen rikostutkija sanoi. »Sanon saman aina kaikille uusille.»

Ylimmän kerroksen asunto, josta avautui näkymä Bjørvikaan ja Ekebergåsenille, oli isompi kuin Itä-Oslon vanhat kerrostaloasunnot yleensä. Sisustus, huonekalut ja seinille ripustetut kuvat näyttivät suurelta osin ulkomailta hankituilta ja viittasivat siihen, että vainaja oli matkustellut ahkerasti. Kirjoituspöydällä istui Buddha-hahmo, joka hymyili salamyhkäisesti silmät kiinni. Täältä ei näyttäisi löytyvän apuja, Oleg ajatteli ja suuntasi keittiöön. Siellä leijuvat miedot tuoksut veivät ajatukset Thaimaahan. Sitruunaruohoa, galangajuurta, kookosmaitoa, korianteria. Oleg ja Helga olivat käyneet häämatkalla Thaimaassa ja tuoneet tuliaisiksi muistoja sekä kasan paikallisia ruokaohjeita. Hän oli kokkaillut ohjeiden mukaan sellaisina iltoina, kun he halusivat nauttia ja syödä hyvin, ja kehittynyt pikkuhiljaa melko taitavaksi ruoanlaittajaksi. Mutta Olavin synnyttyä Helga oli sanonut, etteivät voimakkaat mausteet olleet hyväksi rintamaidolle, ja siihen heidän thairuokaharrastuksensa oli sitten tyssännyt. Sekin.

Oleg kiersi asunnon loput huoneet. Lastenhuoneet olivat hyvässä järjestyksessä. Makuuhuoneessa, sijatun parivuoteen takana vaatekaappien edustalla, seisoi tekninen rikostutkija räpsimässä kuvia vaatteista, joita hän valaisi lampulla. Oleg ymmärsi näyttävänsä hämmentyneeltä, kun mies ilman minkäänlaista alustusta selosti ruotsiksi, että kamera otti infrapunakuvia.

»Niissä näkyy veritahroja ja ruutijäämiä, joita ei erota paljaalla silmällä. Oletko sinä taktiselta puolelta?»

»Joo. Oleg Fauke.» Oleg ojensi automaattisesti kätensä mutta veti sen nopeasti takaisin, kun toinen vain katsoi sitä tekemättä elettäkään.

»Sori», Oleg sanoi ja toivoi, ettei mies nähnyt hänen punastuvan.

»Ei hätää. Olet ilmeisesti uusi.»

Oleg nyökkäsi.

»Minä olen Eddy Jonasson, svedupelle rikosteknisestä yksiköstä.»

Paras. Ja pahin. Nesbø.
Kuka ohjaa murhia kuin elokuvaa?
Oslossa alkaa uusi vuosi ja samalla myös murhien sarja.
Murhat ovat poikkeuksellisen julmia, ja niiden rikospaikat on lavastettu kulttielokuvien kohtauksiksi. Vaikuttaa myös siltä, että uhreilla on yhteistä taustaa elokuvanteon parissa.
Puolisonsa menettänyt Harry Hole kutsutaan mukaan murhatutkintaan juuri, kun hänen oma elämänsä on ollut romahtamaisillaan. Joku tekee elokuvaa todellisuudesta ja lataa murhavideoita internettiin – eikä mistään voi tietää, kuka kuolee seuraavassa kohtauksessa.
Onko käsikirjoitus tehty juuri Harrylle? Ja onko murhaajia enemmän kuin yksi?
JOHNNY Kniga
johnnykniga.fi
84.2
978-952-362-426-9
TAKAKANNEN KUVA Jarli & Jordan • ETUKANNEN KUVA Stas Pylypets / Stocksy
KANSI Piia Aho SARJA-ASU Martti Ruokonen